

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk

1850064-220215-5

Bijlagen

1

Uw brief

25 maart 2021

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum 16 april 2021
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het Kamerlid Westerveld (GL) over de berichten waaruit blijkt dat sprake is van tekortkomingen bij het Instituut Sportrechtspraak (ISR) (2021Z04984).

Hoogachtend,

de minister voor Medische Zorg
en Sport,

T. van Ark

Antwoorden op Kamervragen van het Kamerlid Westerveld (GL) over de berichten waaruit blijkt dat sprake is van tekortkomingen bij het Instituut Sportrechtspraak (ISR) (2021Z04984).

Vraag 1.

Kunt u aangeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de beoogde professionalisering van het Instituut Sportrechtspraak (ISR)? 1) 2)

Antwoord vraag 1.

Het Instituut Sportrechtspraak (ISR) heeft onlangs een kwartiermaker aangesteld die de organisatie verder gaat helpen vormgeven zodat zij nog beter in staat is om de groei in omvang en complexiteit van meldingen aan te kunnen. Daarnaast zijn stappen gezet in het aanscherpen van onderzoeksprotocollen en zijn procedures en reglementen doorgelicht. Ik heb aan het ISR gevraagd om op korte termijn aandacht te besteden aan het verbeteren van de communicatie over en tijdens het tuchtproces. Ik zie dat het ISR in het maximaal haalbare tempo de beoogde professionalisering doorvoert.

Vraag 2.

Wat is de doorlooptijd van de zaken over turnmisbruik? Is de verwachting nog steeds dat deze binnen de gemiddelde termijn van 2-3 maanden vallen? Zijn de zaken die zijn stilgelegd inmiddels weer opgepakt? Welke waarborgen zijn er, bij het externe onderzoek naar de gespreksverslagen, dat de turnsters hier goed worden gehoord?

Antwoord vraag 2.

De doorlooptijd van deze onderzoeken is moeilijk voorspelbaar. Goed kwalitatief onderzoek kost tijd en ik vind dat zorgvuldigheid in zaken zoals deze preferent is boven snelheid. Daarnaast zijn de onderzoeken in het turnen, zoals ik eerder heb aangegeven, nog gaande en over de exacte doorlooptijd van de gehele procedure (inclusief tuchtrechtelijke behandeling en eventuele beroepszaken) is helaas nog niets te zeggen¹.

Het externe onderzoek naar gespreksverslagen is inmiddels afgerond en de bevindingen worden meegenomen in het professionaliseringstraject. In dit onderzoek was er overigens geen sprake van het (wederom) horen van turnsters.

Vraag 3.

Hoe kan het dat u, in de wetenschap dat van misbruik beschuldigde oud-trainers contact opnemen met oud-turnsters, aangeeft 'geen signalen te ontvangen en ook geen reden om aan te nemen heeft dat de veiligheid en vertrouwelijkheid van melders in het geding is.'? Bent u het eens met de stelling dat er per definitie sprake is van onveiligheid als vermeende daders contact opnemen met slachtoffers? Zo ja, wat gaat u doen om hun veiligheid te waarborgen? 3)

Antwoord vraag 3.

Na de beantwoording van uw vorige Kamervragen², heb ik inderdaad vernomen dat een beschuldigde contact op heeft genomen met een meld(st)er. In het ISR tuchtreglement is opgenomen dat een beschuldigde geen meld(st)ers of getuigen mag beïnvloeden. Het is aan de tuchtcommissie om deze gedraging te beoordelen. In de tussentijd heeft de sportbond de mogelijkheid om door een bestuurlijke (orde)maatregel, de beschuldigde te gelasten dat deze geen contact opneemt met de meld(st)ers. Indien gedurende de looptijd van een tuchtzaak blijkt dat er een bedreiging is voor de fysieke veiligheid van betrokkenen dan zal het ISR adviseren om contact op te nemen met de politie.

Vraag 4.

Vindt u ook dat het voor slachtoffers van misbruik een drempel kan zijn dat tuchtzaken altijd via de betreffende sportbond lopen, zoals blijkt uit uw

¹ Kamerstuk 2021D08361

² Kamerstuk 2021D08361

antwoorden van 25 februari jl. op eerdere schriftelijke vragen van onder andere mijzelf hierover? Bent u bereid te onderzoeken of de meldingsbereidheid hierdoor in het geding is? 3)

Antwoord vraag 4.

Indien de sportbond is aangesloten bij het ISR kan een melding rechtstreeks bij het ISR worden gedaan zonder tussenkomst van de sportbond. Hier is bewust voor gekozen, juist om de meldingsbereidheid te vergroten en te voorkomen dat melders geen melding doen tegen personen die een rol hebben bij de sportvereniging of -bond. Juridisch gezien is de formele betrokkenheid van de sportbond noodzakelijk. Het ISR vormt een orgaan van de ruim 70 sportbonden en sportorganisaties waarvoor het instituut inzetbaar is.

Indien de sportbond niet is aangesloten bij het ISR loopt de tuchtrechtelijke procedure via de betreffende sportbond. Het mag nooit zo zijn dat er een drempel is voor slachtoffers om zich te melden. Uit de gesprekken die ik tot nu toe met de sector heb gevoerd blijkt niet dat er sprake is van een drempel, maar dit heeft mijn aandacht en ik sta open voor signalen die het tegendeel weergeven. Bij (vermoedens van) een strafbaar feit dient daarnaast altijd contact opgenomen te worden met de politie.

Vraag 5.

Deelt u de mening dat, los van de rechtspraak en de processen bij het ISR, de turnsters tenminste goede hulp en ondersteuning moeten krijgen?

Antwoord vraag 5.

Ja.

Vraag 6.

Hoe kan het dat u in antwoord op de vraag of de breed gesteunde motie Westerveld c.s. is uitgevoerd, aangeeft met de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU) in contact te zijn, terwijl de motie vraagt om 'in overleg met (oud-)turnsters te onderzoeken wat mogelijk is om te voorzien in acute en adequate hulp aan (oud-)sporters die te maken hebben gehad met psychische en fysieke mishandeling'? Wanneer gaat u ook met de (oud-)turnsters in gesprek?

Antwoord vraag 6.

Met u ben ik het eens dat het belangrijk is om (oud-)turnsters te horen. Daarom nodig ik op korte termijn een aantal (oud-)turnsters persoonlijk uit voor een gesprek. Daarnaast zijn er veel (oud-)turnsters geïnterviewd en bevestigd tijdens het onafhankelijk onderzoek naar het grensoverschrijdend gedrag in het turnen. Ik wacht de uitkomsten van dit onderzoek af omdat ik waarde hecht aan een onafhankelijk advies in deze problematiek. Hierbij neem de aandachtspunten uit mijn gesprek met (oud-)turnsters mee. Zie ook antwoord 7.

Vraag 7.

Bent u het eens dat het niet is uit te leggen dat vier maanden na het aannemen van de betreffende motie, waarin wordt aangegeven dat acute en adequate hulp nodig is, deze hulp niet is geboden? Bent u bereid om deze uitvoering onmiddellijk in gang te gaan zetten? Hoe gaat u deze motie uitvoeren?

Antwoord vraag 7.

Zoals ik heb aangegeven tijdens het WGO Sport op 30 november 2020 is er acute hulp geboden aan (oud-)turnsters door het inzetten van het netwerk van TeamNL sport- en traumapsychologen via het Centrum Veilige Sport. Daarnaast wil ik graag de motie betrekken bij de aanbevelingen van het onafhankelijk onderzoek en samen met de sport kijken naar wat er nog extra nodig is als het gaat om de hulp aan (oud-)turnsters.

Vraag 8.

Begrijpt u dat de wanhoop bij oud-turnsters steeds groter wordt? Hoe kijkt u in dit licht naar het interview met Joy Goedkoop en haar vader? 4)

Antwoord vraag 8.

De ernst van het interview met Joy Goedkoop en haar vader heeft mij geraakt. Ik begrijp dat het ontzettend moeilijk en verdrietig is om hiermee te leven, dat ontgaat mij niet. Daarbij wil ik graag benadrukken dat het Centrum Veilige Sport er is voor sporters om ze te adviseren en de weg te wijzen naar een passend vervolg- en hulptraject.

Vraag 9.

Klopt het dat er nog geen gesprekken gevoerd zijn met het Schadefonds Geweldsmisdrijven over een schaderegeling? Zo ja, waarom niet?

Antwoord vraag 9.

Nee. Door het Kamerlid Heerema is 30 november jl. een motie ingediend³ waarin wordt verzocht om te onderzoeken of het mogelijk is om het Schadefonds Geweldsmisdrijven open te stellen voor de slachtoffers van misbruik in de turnsport van de afgelopen jaren. Samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid en het Schadefonds Geweldsmisdrijven heb ik de mogelijkheden onderzocht.

Het Schadefonds Geweldsmisdrijven is voor iedereen in Nederland die te maken heeft gehad met een geweldsmisdrijf, ook als dit binnen de turn- en gymnsport heeft plaatsgevonden. Daarbij is het een voorwaarde dat er sprake is van een opzettelijk geweldsmisdrijf dat tot ernstig lichamelijk of psychisch letsel heeft geleid. Het Centrum Veilige Sport werkt samen met een netwerk van hulporganisaties en adviseert slachtoffers bij het maken van vervolgstappen bij grensoverschrijdend gedrag. Daarnaast kan het Centrum Veilige Sport slachtoffers helpen bij het maken van een inschatting of ze in aanmerking komen voor het Schadefonds Geweldsmisdrijven. Het Schadefonds staat dus onder de voorwaarden die generiek gelden open voor slachtoffers van misbruik in de turnsport.

Vraag 10.

Kunt u alle vragen afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord vraag 10.

Ja.

1) Noordhollands Dagblad, 22 januari 2021, "Dit is een farce. Ik ben van leugens beticht, vanwege beschuldigingen die ik niet heb geuit." Instituut Sportrechtspraak laat klachten over werkwijze in vier tuchtzaken turndossier onderzoeken" (https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/DMF20210122_17397516)

2) Trouw, 31 januari 2021, 'Deugt het Instituut Sportrechtspraak wel? 'Het voelt als de slager die zijn eigen vlees keurt'' (<https://www.trouw.nl/sport/deugt-het-instituut-sportrechtspraak-wel-het-voelt-als-de-slager-diezijn-eigen-vlees-keurt~bd16a0d8/>)

3) Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2020-2021, nr. 1796.

4) NRC Handelsblad, 22 maart 2021, 'Het verdriet van ex-turnster Joy Goedkoop en vader Jaap: 'Waar blijft de nazorg voor ons?'' (<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/03/22/het-verdriet-van-ex-turnster-joy-goedkoop-en-vader-jaap-waar-blijft-denazorg-voor-ons-a4036814>)